
GENTSE MEMORIEDAGEN: 23-24 FEBRUARI

23 februari 1591:

Laurent Van den Haute maakt al zijn roerend en onroerend goed over aan het Wenemaersgodshuis op het Sint-Veerleplein in ruil voor levenslang onderhoud in het godshuis. Hij stierf er op 24 december 1604 en werd, zijn wens indachtig, in de kapel van het godshuis begraven. Elke maandag, woensdag en vrijdag werd, ook volgens zijn wens, voortaan een mis ter zijner nagedachtenis opgedragen en als jaargetijde werd voortaan op zijn sterfdag een sermoen gehouden en een pint "pitantiewijn" aan 24 armen uitgedeeld. (Het was vroeger gebruikelijk dat weldaden eigenlijk betalingen waren voor het eigen zieleheil. Een schenking doen zonder er zelf belang bij te hebben was toentertijd gewoon ondenkbaar.)

23 februari 1744:

In opdracht van Hare Majesteit keizerin Maria-Theresia richt hertog de Silva

Taronca een bedankingsbrief aan de Staten van Vlaanderen voor het prachtig kanten kleed dat zij aan de jonge vorstin hebben geschonken en laat hen tevens weten dat Maria-Theresia zich met het kleed heeft laten portretteren en dat het schilderij bestemd is voor het Gentse stadhuis. (Door haar handig optreden wist de keizerin een einde te stellen aan de economische en militaire afhankelijkheid van Engeland en Holland zoals die door het Barrièretraktaat geregeld was. Vanaf 1756 opteerde zij voor een vriendschapspolitiek met Frankrijk. Dit bezorgde haar een tegengewicht tegen de opdringerige hegemonie van Holland en Engeland. Deze nieuwe koers, "renversement des alliances" genoemd, kwam wellicht meer aan de Zuidelijke Nederlanden ten goede dan aan de Habsburgse dynastie.)

23 februari 1810:

In een verslag, aan de prefect van het Scheldedepartement, komt Norbert Cornelissen op tegen de onmenselijke behandeling van zieken die in een open draagstoel naar het hospitaal worden gebracht. De twee stoel dragers houden soms (ook in volle winter) halt om te bedelen of een herberg te bezoeken. Intussen moet de arme zieke in regen of sneeuw buiten zitten wachten. Het gaat zelfs zo ver dat de stoel dragers bij vriesweer zowat de hele stad met de zieke rondlopen om medelijden op te wekken en aalmoezen te incasseren die tot niets anders dienen dan het stillen van hun dorst.

24 februari 1408:

Zware overstroming in het Gentse: men moet met schuiten door de wijk Overschelde varen. (Vroeger lieten de getijden zich voelen tot aan het huidige Laurentplein, de overwelfde Schelde. Langs de kant van de Gouvernementstraat overstroemde het uiteraard niet omdat de Gouvernementstraat een zeer oude dijkweg was. Aan de overkant daarentegen, in Overschelde, waren geen natuurlijke of aangelegde bodemverhevenheden aanwezig met alle gevolgen vandien.)

24 februari 1500:

Geboorte van Keizer Karel, om drie uur 's morgens zoals het Memorieboek het zegt: "In dit scepdom was gheboren te Gendt de hertogh Carel, die de hertoch Philips hadde bij vrouwe Joanne van Spaignen, den XXIII sporkele, 's morghens omtrent den dry uren, ende was kersten ghedaen te Gendt in St.Janskercke, den VII dach in maerte". Alfons Van Werveke schrijft in 1927 in zijn "Bijdragen tot de Geschiedenis en Oudheidkunde van Vlaanderen" dat de wieg van Keizer Karel nog bestaat en bij Marcus van Vaernewijck (1566) lezen we: "Hier, in het Prinsenhof, toocht men de simpel houten geschilderde wiege, daer den grooten keyser Carolus de vijfde, nog een kint zijnde, in gheleghen heeft, ende oock mede het camerken, daer hij in gheboren wiert ende eerst de

de lucht der werelt gevoelde. (40 jaar later, op zijn verjaardag in 1540, zal de keizer de leden van de stadsmagistraat voor zich laten verschijnen om hun beschuldigingen te aanhoren. Hij laat de procureur-generaal een streng requisitoir uitspreken. Een opsomming van de misdaden van de Gentenaars, tijdens de grote opstand bedreven, wordt voorgelezen uit de akte van beschuldiging. Er wordt verklaard dat ze lijf, goed en alle privileges verloren hebben wegens majesteitsschennis. Zij krijgen evenwel 10 dagen de tijd om hun verdediging voor te bereiden.)

24 februari 1526:

In het Memorieboek van Gent lezen we dat vandaag "de keysere van Overschelde" zijn intrede deed te Gent. Deze Vastenavondkeizer kwam van Rooigem en begon al dadelijk allerlei "onderdanen" met functies aan zijn hof te bekleden. De "proost vander Burchstrate" benoemde hij tot patriarch, de deken van de Oudburg werd kardinaal, de "heere vanden Langhermunte" kreeg de koningskroon op het hoofd, de "heere van den Lampaert" (een wijk in de buurt van het Prinsenhof, de Lievekaai en Sanderswal), gaf hij de "opperjagherie". Nog aan anderen uit zijn gevolg vertrouwde hij belangrijke posten toe en voor allen gaf hij "een bancket an de Graupoorte, op 't Sluusekin, dat es skeysers camere" (Willy L. Braekman schrijft in zijn "Spel en Kwel in Vroeger Tijd", Gent, 1992, dat in de meeste Vlaamse steden het aanbreken van de carnavaltijd vroeger gepaard ging met allerlei vreugdebetoon en festiviteiten allerhande. Die ludieke manifestaties werden ingericht door al dan niet permanente genootschappen en gingen uit van de wijken of buurten. Sommige daarvan kozen zich een keizer, koning, prins, heer of deken, aan wie zijn onderdanen gedurende enkele dagen grote eer bewezen.)

24 februari 1844:

Een onverbeterlijke minnaar, lezen wij in Vlaamsch België: "Men heeft te Gent een persoon aangehouden die reeds voor de zevende keer zijn lief had willen vermoorden".

24 februari 1901:

Paul Fredericq zegt in een voordracht, te Gent gehouden, het volgende: "Nooit vinden wij onze geboortestad Gent schoon genoeg. Wij zijn onverzadelijk in onze onbegrensde begeerte om hare nog verwaarloosde kunstschaten tot hun volle recht te laten komen. Zoolang er in Gent nog één enkel schoon gebouw aan verval of afbraak blootgesteld staat, moeten wij waken en zullen wij ons best doen om het te redden. Er is nog zooveel te redden!" (Paul Fredericq was een Vlaams historicus, geboren te Gent op 12.8.1850 en gestorven op 31.3.1920. Hij promoveerde in 1871 in de klassieke filologie aan de universiteit te Luik. In 1883 trad hij in dienst van de Gentse universiteit waar hij geschiedenis,

Vlaamse en Germaanse literatuur doceerde. Overtuigd Vlaamsgezind en sedert 1876 protestants liberaal heeft hij een belangrijke rol gespeeld in het culturele en politieke leven van zijn geboortestad. Hij heeft ondermeer de slooping van het Gravensteen en de ruïnes van de Sint-Baafsabdij kunnen voorkomen.)

Ronald DE BUCK
